Meerjarenbeleidsplan Odensehuis Harderwijk

2026 – 2030

Datum: 11 januari 2026
Versie: 1.0
Bestuur vastgesteld 07 april 2026

Inhoudsopgave

INLEIDING **3**

HET ODENSEHUIS **4**

ONZE MISSIE **4**

ONZE VISIE **4**

ONZE KERNWAARDEN **4**

DOELSTELLINGEN 2026-2030 ..... **6**

1 DOORONTWIKKELEN VAN DE DIENSTVERLENING: **6**

2 OPTIMAAL INZETTEN OP ONTMOETING EN ACTIVATIE VAN MENSEN MET DEMENTIE **7**

3 ONDERSTEUNING BIEDEN AAN MANTELZORGERS **8**

4 INFORMEREN VAN DE SAMENLEVING **9**

DE RANDVOORWAARDEN VOOR ONS BESTAAN **10**

Inleiding

Steeds meer Odensehuizen openen hun deuren in Nederland. Er is echter geen sprake van eenduidig aanbod, er zijn geen twee identieke huizen. Op het gebied van programmering en openingstijden bestaan er veel verschillen. Het Odensehuis Harderwijk mag zich met recht rekenen tot een volwaardig Odensehuis, met twee vaste medewerkers, tientallen vrijwilligers en 5 openingsdagen per week. De programmering is zeer divers en gericht op meerdere doelgroepen; op mensen met dementie, op mantelzorgers maar ook op de brede samenleving.

Bij een dergelijke volwassen organisatie hoort ook een jaarlijkse beleidscyclus met een jaarplan, een begroting en een door de accountant vastgestelde jaarrekening. In het jaarplan maken we bekend wat we allemaal willen gaan doen, met de begroting plannen we hoe we dit willen bekostigen. Met de jaarrekening leggen we tot slot verantwoording af over ons handelen en onze bestedingen.

Bij het opstellen van de begroting, laten we ons niet alleen leiden door het dagelijks aanbod aan activiteiten, maar zeker ook aan de specifieke behoeften van de tijd waarin we leven. Wat is de veranderende behoefte in de samenleving, maar ook bedrijfsmatig maken we groei en verandering mee. Teneinde goede jaarplannen te kunnen maken, werken we met een meerjarenbeleidsplan, dat elke 4 jaar wordt geactualiseerd.

Dit document betreft het nieuwe beleidsplan voor de periode 2026 tot en met 2030. Voor onszelf als interne leidraad en belofte aan de samenleving, voor de partners en bezoekers om ons heen om inzicht te geven in de keuzes die we maken en waarop deze zijn gebaseerd.

Wij hopen dat u dit beleidsplan met veel interesse zult lezen en dat het u mag aanzetten tot dialoog met het bestuur van Odensehuis Harderwijk. Want ook uw inzichten, zijn voor ons van belang.

Het Odensehuis

Onze missie

Het Odensehuis Harderwijk wil in belangrijke mate bijdragen aan het welzijn van mensen met beginnende dementie en hun directe mantelzorger(s), met als aandachtsgebieden zingeving, langer zelfstandig kunnen blijven wonen, plezier behouden in het leven en voorbereiden op de toekomst.

Onze visie

Juist de eerste fase van de ziekte dementie is een fase waarin veel kan worden geïnvesteerd in de kwaliteit van leven in de daaropvolgende jaren met deze ziekte. Door het bieden van tijdige voorlichting, begeleiding en ontmoeting, wordt vereenzaming voorkomen, de gang naar formele zorg uitgesteld en het dagelijks welzijn aanzienlijk bevorderd.

Onze kernwaarden

1 Respect: Iedereen is voor ons gelijk en mag er zijn.

We kijken onbevooroordeeld naar onze medewerkers, vrijwilligers en bezoekers. Iedereen is welkom bij ons en we zien elkaar allemaal als gelijkwaardig mens.

Door dementie kunnen mensen zich anders gedragen dan wij verwachten, maar we begrijpen dat zij daar niets aan kunnen doen. Mensen met dementie moeten zich veilig kunnen voelen bij ons.

2 Zingeving: Ertoe doen willen we allemaal.

Zeker voor oudere mensen geldt dat een zinvol bestaan in belangrijke mate bijdraagt aan geluksbeleving. Opstaan en ervaren dat jouw inzet nog bijdraagt aan anderen om je heen.

Wij geloven dan ook in het belang van zoveel mogelijk meedoen en dat we niet ontnemen wat niet strikt noodzakelijk is. Te veel wordt gehandeld op basis van angst en onwetendheid.

Door de focus te leggen op wat men wél kan, ervaren mensen met dementie minder uitsluiting en voelen zij zich langer als volwaardig mens gewaardeerd en gezien.

3 Inclusiviteit: De maatschappelijke verantwoordelijkheid van de omgeving.

Iedereen kan dementie krijgen ongeacht afkomst, opleiding, levensstijl, geslacht en in zekere mate zelfs leeftijd. De samenleving is in onze ogen verantwoordelijk voor het bieden van voldoende ondersteuning in algemene zin, maar ook persoonlijk bij (on)verwachte ontmoetingen met mensen met dementie. Gezamenlijk kunnen we bijdragen aan het tegengaan van onbegrip, onrust en uitsluiting.

4 Autonomie: Het recht op eigen denken en handelen.

Ieder mens wil graag zijn eigen beslissingen nemen en het leven zo invullen als men zelf wenst. Hier mag zo min mogelijk aan getornd worden.

Al wil iemand met dementie nog zo graag zichzelf zijn en zelfstandig blijven, gaandeweg de ziekte zullen hulp en blijven ontmoeten een steeds grotere rol van betekenis gaan spelen.

Wanneer ondersteuning nodig is, moet dit zo min mogelijk het gevoel van autonomie ontnemen. Sleutel tot succes is overleg met betrokkenen: Samen afstemmen in plaats van besluiten nemen voor de ander.

5 Verbinding: Samen komen we veel verder.

In verbinding zijn en blijven met anderen voorkomt vereenzaming en uitsluiting en bevordert het gevoel er nog bij te horen. Regelmatig lopen mensen met dementie tegen onbegrip aan, met als risico dat steeds meer mensen hen gaat mijden, dit mag in het Odensehuis nimmer gebeuren. We zoeken elkaar actief op en proberen iedereen optimaal te betrekken bij wat we doen.

Dat geldt niet alleen voor de mens met dementie, maar zeker ook voor de direct betrokken mantelzorger(s). Op hen wordt een steeds groter beroep gedaan, maar wat blij er over van het eigen sociaal leven?

In verbinding zijn is in dit geval partners in vertrouwen achter durven laten bij het Odensehuis. Zo kunnen mantelzorgers de ruimte nemen om in verbinding te blijven met hun eigen sociale netwerk en even afstand nemen van de dagelijkse zorg die zoveel van hen vergt.

Doelstellingen 2026-2030

1 Doorontwikkelen van de dienstverlening:

Niet alleen de beste zorg en aandacht voor onze bezoekers is van belang, maar ook die voor een gezonde bedrijfsvoering. We zijn niet alleen een groep betrokken mensen met aandacht voor onze doelgroep, maar ook werkgever aan twee medewerkers. Onmisbaar voor de dagelijkse coördinatie maar ook als baken voor de vele vrijwilligers van het Odensehuis.

Zowel voor het belang van onze bezoekers, als voor de medewerkers en vrijwilligers, is stabiele groei naar volwassenheid een van onze grote prioriteiten. In 2026 bestaan we vijf jaar, waarvan zo'n drie op zelfstandige basis. Het eerste lustrum was er een van vallen en opstaan, leren, pionieren en ontdekken. Nu wordt het tijd om te zorgen voor een stevig fundament, waar we jaren op door kunnen bouwen. Prioriteit hierbij voor de komende jaren heeft:

a. Het dagelijks functioneren van de vrijwilligers:

Hieronder verstaan we de blijvende aandacht voor voldoende vrijwilligers, die goed toegerust hun werkzaamheden kunnen verrichten. Tijdig ingepland, goed geschoold en met oog voor hun drijfveren en persoonlijke wensen en achtergrond

Niet elke vrijwilliger is hetzelfde. Wat bindt een vrijwilliger, waar gaat hun hart sneller van kloppen en welke verantwoordelijkheden willen zij dragen?

Scholing, uitdaging en begeleiding zijn hier de bijbehorende kernwoorden. En niet te vergeten, voldoende aandacht voor waardering en motivatie, want vinden is een, maar behouden is waar we voor willen gaan en staan.

b. Communicatie en zichtbaarheid:

Het is onze verantwoordelijkheid dat we steeds goed gezien en gevonden worden. Van belang voor toekomstige bezoekers, maar ook voor partners en relaties in het dementienetwerk, mensen en instellingen die ons op welke wijze dan ook willen ondersteunen en de gemeente die grotendeels de financieel drager is van het Odensehuis.

c. Netwerken

We staan niet alleen voor het welzijn van onze doelgroep, mensen met dementie doorgaan meerdere fases in hun ziekteperiode en hebben per fase andere zorg en ondersteuning nodig, net als hun mantelzorgers.

Een aantal van onze bezoekers wordt vanuit het bestaande zorg- en welzijnsnetwerk naar ons doorverwezen en overgedragen. Ook wij voelen de verantwoordelijkheid om bezoekers tijdig te wijzen op andere zorginstanties, wanneer het Odensehuis niet meer de beste hulpbiedende organisatie is.

Dat is niet altijd makkelijk, want bezoekers hechten zich aan ons, maar onze medewerkers en vrijwilligers ook aan hen. Daarom moeten we goed samenwerken met de organisaties om ons heen. Dat begint met elkaar leren kennen, vervolgens met elkaar goed afstemmen en gezamenlijk op de best mogelijke wijze zorgen voor een warme overdracht.

2 Optimaal inzetten op ontmoeting en activatie van mensen met dementie

Voor mensen met beginnende dementie ligt een onbekende wereld aan hun voeten. Hoe zal de toekomst verlopen, hoe reageert de omgeving op hen en wat zal de impact zijn op de naaste familie en vrienden?

Er valt heel veel over te lezen en op veel plaatsen kan men lezingen en dergelijke bijwonen, maar dat is niet wat men in het begin wil. In een ongedwongen sfeer eerst eens met lotgenoten van gedachten wisselen, op een luchtige manier omgaan met de situatie en tijdens gesprekken het gevoel ervaren dat je wordt begrepen, zonder dat er raar naar je wordt gekeken of dat je het gevoel hebt met een stigma huiswaarts te keren.

De gang naar het Odensehuis biedt niet alleen die veilige omgeving, maar draagt ook bij aan het fysiek in beweging komen. Gaan naar het Odensehuis betekent naar buiten gaan, verplaatsen in de open lucht, opdoen van zonlicht en vertoeven in de samenleving. Zien en gezien worden door anderen en tegengaan van vereenzaming. Het biedt structuur en zingeving.

Na aankomst in het Odensehuis speelt een andere vorm van activatie een grote rol. Kernbegrip daarbij is meedoen, of het nou gaat over samen koffie drinken, een bordspel spelen, herinneringen ophalen van vroeger of koken. Meedoen, maar vooral ertoe doen, maakt dat onze bezoekers zich met elkaar verbonden voelen en in veiligheid bij ons durven zijn. Een zeer belangrijke randvoorwaarde om als mantelzorger gebruik te durven maken van de door ons geboden kans om even afstand te kunnen nemen.

Zeer belangrijk hierbij is dat we geen dagbesteding bieden, maar de omstandigheden creëren waarin mensen kunnen doen wat ze zelf graag willen, uiteraard binnen de mogelijkheden die er zijn. Kortom, niet moeten, maar in een ongedwongen sfeer kunnen kiezen uit een divers aanbod, van wandelen, tuinieren en koken tot biljarten, het spelen van een ouderwets bord- of kaartspel en het doen van boodschappen voor de lunch. Bij ons in het Odensehuis kunnen mensen op vele vlakken volwaardig deelnemen.

Waar we nog te weinig aandacht aan hebben besteed, maar waar zeker veel mee bereikt kan worden, is het samen maken van muziek. De eerste verkennende gesprekken met de muziekschool hebben hierover al plaatsgevonden. Muziek, zang en dans zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en spreken zeer tot de verbeelding van mensen met dementie.

3 Ondersteuning bieden aan Mantelzorgers

Dementie heb je niet alleen. Het raakt ook je directe omgeving en voor familie en vrienden is het vaak een vorm van rouwen bij leven. Je raakt iemand kwijt, terwijl deze persoon nog steeds naast je staat. Hoe ga je hiermee om, hoe houd je jezelf overeind en hoe zorg je ervoor dat je eigen sociale leven niet onderuit gaat? Ook mantelzorgers hebben behoefte aan ontmoeting van lotgenoten en het bieden van ondersteuning vanuit een stukje scholing en begeleiding.

We zijn ons bewust dat dit gedeeltelijk al wordt vormgegeven binnen het aanbod van ZorgDat, echter specifiek gericht op de ziekte van dementie kunnen wij hier het verschil maken. Op vaste momenten zullen wij daarom ons niet alleen focussen op de bezoekers met dementie, maar juist ook op mantelzorgers, met voorlichting en ontmoeting.

Dit willen we bieden, zonder dat mensen met dementie hier (vlak)bij aanwezig zijn. Zo kan vrijuit gesproken worden, mogen en kunnen emoties er even zijn en gaat het om de mantelzorger en diens beslommeringen.

De mantelzorger staat nu even centraal, de mens met dementie even op afstand.

4 Informeren van de samenleving

Volgens Alzheimer Nederland krijgt 1 op de 5 mensen boven de 65 jaar te maken met dementie en woont nog zo'n 80% van de mensen met dementie in geheel of zekere mate zelfstandig in de samenleving. Dat maakt dat niet alleen mensen met dementie en mantelzorgers behoefte hebben aan ondersteuning, het vraagt erom dat de samenleving zich bewust is van deze groep mensen om hen heen en hier goed mee om weet te gaan. Onze aandacht moet niet alleen uitgaan naar onze bezoekers, maar ook naar de buitenwereld.

We willen alle inwoners van onze gemeente de kans bieden om meer kennis op te doen over dementie en hoe zich dat kan manifesteren in hun eigen omgeving. Hoe om te gaan met onverwachte situaties, met hun naaste buren met mogelijk dementie, maar ook met de kans dat zij zelf ooit dementie krijgen.

Het Odensehuis faciliteert al het Alzheimer trefpunt Harderwijk (voorheen Alzheimer Café) en maakt onderdeel uit van het Netwerk Dementie Noordwest Veluwe. Daarnaast maken wij deel uit van de gemeentelijke werkgroep Dementie Vriendelijk Harderwijk.

Waar de komende jaren nog een belangrijke rol voor ons ligt weggelegd, is dat wij aanjager willen zijn van meer publieke voorlichtingsbijeenkomsten. Zo kunnen wij bijeenkomsten van Samen Dementievriendelijk, onderdeel van Alzheimer Nederland stimuleren en faciliteren, maar ook op andere wijzen voorzien in activiteiten zoals lezingen en filmvertoningen. Hierbij willen wij de samenwerking opzoeken met partijen als Het Filmhuis, de Gelderse Academie en Stad als Podium.

De randvoorwaarden voor ons bestaan

1 **We zijn een financieel duurzame en gezonde organisatie, onze inkomsten bepalen onze uitgaven. We kennen diverse geldstromen:**

a. Subsidie

Het Odensehuis, in haar huidige vorm, kan bestaan dankzij de jaarlijkse subsidie die we van de gemeente ontvangen. Hiermee bekostigen we onze bedrijfsvoering, waaronder de huur, verzekeringen, loonlasten van de coördinatoren, automatiseringsmiddelen en dergelijke.

Het Odensehuis heeft een stichtingsvorm en wordt geleid door een onbezoldigd, dagelijks bestuur.

b. Bijdragen bezoekers

De activiteiten die georganiseerd worden voor de bezoekers, worden bekostigd door de bezoekers en dienen kostendekkend te zijn.

c. Donaties en giften

Dankzij donaties en giften kunnen we extra activiteiten organiseren en nieuwe materialen aankopen voor het Odensehuis, zoals spellen, meubilair, keukenattributen en dergelijke.

2 **We moeten tegenslagen de kop kunnen bieden.**

We werken met kwetsbare bezoekers, vrijwilligers en twee vaste medewerkers. Daarnaast zitten we vast aan een meerjaren huurcontract. Reden om een continuïteitsreserve aan te leggen, om onverwachte tegenvallers op te kunnen vangen. In overleg met de gemeente en de accountant hebben we vastgesteld wat een reële reserve is.

3 **We hebben een duidelijke positie binnen het sociaal maatschappelijk veld.**

Partners om ons heen moeten ons als logisch aanvullende partij ervaren op hun eigen dienstverlening. Door een duidelijke positionering voorkomen we gevoelens van concurrentie en kunnen we optimaal samenwerken. Dit alles uiteraard continue in het belang van onze bezoekers.